

OBĚŽNÍK

České katolické misie

Ročník XXI

Paříž

Číslo 2

březen 1990

Lidský rozum a víra ve vzkříšení mrtvých

Víra ve všeobecné vzkříšení mrtvých, jeden ze základních článků křesťanství, přitahuje i odpuzuje početné posluchače, vyvolává veliké naděje i bezmeznou skepsi už od dob, kdy Kristus sám je kázal ve Svaté zemi. Sv. Pavel říká, že "nevstal-li Kristus z mrtvých, je naše víra klamná a jsme odhaleni jako lživí svědkové" (1Kor 15).

Tentýž Pavel však upozorňuje, že "na lidskou mysl nevstoupilo, co Bůh připravil těm, kteří jej milují". Neznamená to, že se víra a rozum do jisté míry vylučují?

Profesor teologie, dnes už kardinál Ratzinger přirovnává přechod od nevěry k víře ve své známé knize "Úvod do křesťanství" k odvážnému kroku do neznáma. Víra ve vzkříšení mrtvých nás skutečně vede do neprobádaného území. To ale neznamená, že je bezvýsledné o něm přemýšlet. Našeho rozhodnutí pro Boha nebo proti němu se zúčastňuje *celé* naše lidsství, včetně rozumu!

Evangelium učí, že mezi našim pozemským životem, našim jednáním na této zemi a naší budoucností u Boha existují významné příčinné souvislosti.

Člověk si nemůže nebe zasloužit (a ještě méně 'vysloužit!'), věčná blaženost je božím darem, ale existují skutky, které nám ve vstupu do ní brání a naopak jiné skutky, které náš vstup do ní připravují. Prostě - mezi našim životem dnes a jednou na věčnosti existují kontinuita a souvislosti ve mnoha směrech.

Znamená to nejen, že naše věčnost nějak naváže na to, co a čím jsme dnes, ale také, že naše současnost nějakým způsobem k věčnému životu s Bohem směřuje, "mluví" o ní a nese v sobě její zárodky. Svatý Pavel v této souvislosti mluví o "prvotínách Ducha", které se na věčnosti projeví naplno.

Naše věčnost ponese stopy časného života, kterým procházíme a čas, ve kterém dnes tkvíme, v sobě nese podobně už něco z věčnosti, ke které směřujeme. Kdo z nás nezažil situace tak bezvýchodné, že z nich čišela smrt? Nemá rozuzlení takových nesnází v sobě cosi ze vzkříšení? Není vyproštění člověka z beznaděje předchutí vzkříšení do nového života?

A. Solženicyn ve své proslulé modlitbě říká:

"Sesíláš mi jistotu, bezpečnou naději, že jsi a že se postaráš, aby nebyly zataraseny všechny cesty dobra". Jeho jistota se opírá o zkušenost v minulosti a rozumovou dedukci z ní plynoucí.

Víra není jen věcí slepé poslušnosti nebo intuice, ale také lidské inteligence a rozumné úvahy. Situace církve a národa u nás Vzbuzuje v nás naděje i obavy, odhodlání i malomyslnost. Naše vlastní srdce potřebuje oporu, v první řadě v Bohu a v evangeliu, ale také v našem rozumu a naší vůli, v odhodlání k d r u i za cenu obětí. Jedině tak se opravdu propracujeme k lepší budoucnosti - té pozemské. Podle slov samého Krista jednou trochu s údivem zjistíme, že to byla i příprava na budoucnost trvalou, v božím království.

"Ze mě že bude motýl? Cha! Je vědecky dokázáno, že v nás, housenkách, jsou samá střeva, a žádná křídla!"

(Housenka vědecká v aforismu K. Čapka)

Město sedmi bran

Chtěla jsi téhle zimy
do města sedmi bran.
Čas řekl: Vejdeš jimi,
až budeš plná ran.

Tak znovu velké drama
každý den začíná,
tak člověk hned od rána
rozbitou hlavu má.

Se zlem se zloba střetává,
dny delší jsou než věk,
jen podkovaná léta
dál pádí podél řek.

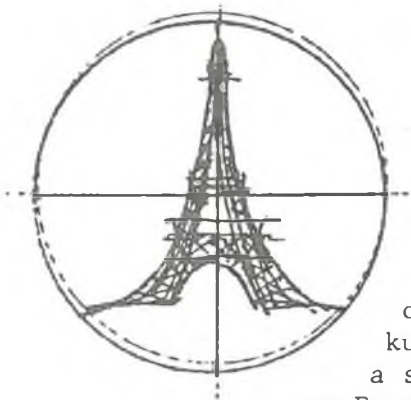
Den prolíje víc krve
než celé století.
Co zítra bude živé,
dnes ví jen o smrti.

Pod městem sedmi věží,
u jeho sedmi bran
má doba mrtvá leží,
má hlavu plnou ran.

František Lazecký, Hledání klíčů

(Československý spisovatel, Praha 1971)

Zajímavosti z domova & ze světa

Návštěva *Václava Havla*, prezidenta Československé republiky ve Francii ve dnech 19. a 20. března tr znamená nejen návazání na tradici První republiky a velkou slávu, ale také rozhodující impulz pro vzájemné vztahy mezi oběma zeměmi, jak to nejlépe vidět na zvýšeném zájmu o Československo, včetně výměny kulturní, která znamená pro české a slovenské studenty možnost studií ve Francii, po které mnozí už dlouho touží. Doma mezitím začíná skutečná reforma národního hospodářství i ostatních oblastí společenského života, včetně příslušných, donedávna netušených nesnází ...

Čtyři nové pomocné biskupy jmenoval svatý Otec pro Československo - dva pro Prahu a dva pro Olomouc. Jsou ve věku mezi 40 a 50 lety a čeká je mnoho práce. Jejich mládí je zárukou potřebné energie a kontinuity, která nám doposud tolik scházela.

D V Ě   D Ů L E Ž I T Ě   I N F O R M A C E

- 21. dubna nejsou žádné české bohoslužby (a tím ani setkání) - viz program na poslední straně tohoto *Oběžníku!*
- Česká Katolická Misie má od 1. dubna nové a přímé telefonní číslo:

45 - 44 - 55 - 79

Návštěva *sv. Otce Jana Pavla II.* v Československu bude nepochybně nejvýznamnější církevní událostí naší poválečné historie. Bude trvat jen dva dny, s hlavními bohoslužbami na Velehradě, předaném teprve v unoru jezu-

itům, kteří tu až do 13. dubna 1950 měli svůj noviciát. Sv. Otec sem zavítá 40 let a jeden týden po policejním zátahu oné noci ze 13. na 14. dubna 1950, který znamenal konec nejen jezuitského noviciátu, ale řeholního života v zemi vůbec.

Celá řada našich francouzských přátel se chystá do Československa, mezi nimi také naši dlouholetí spolupracovníci při pomoci pronásledovaným křesťanům u nás. Početné výpravy poutníků z Československa se rovněž chystají do Francie, hlavně do Lurd a do Paříže. Při dosavadních velkých nesnázích s nákupem západní měny u nás to bude i letos (a asi více, než kdy jindy) veliká zatěžkávací zkouška pro všechny, na které se tito naši spoluobčané budou obracet! Na setkání francouzské studentské mládeže ve Štrasburku v průběhu svatého týdne se například chystají tři autobusy studentů oproti původně zajištěnému jednomu. Studenti to už nějak vydrží a v té mase ostatních se jednak trochu ztratí, jednak si v ní najdou pomocníky. Horší je to s takovým autobusem poutníků středního věku, který uprostřed léta dorazí do Paříže s 20,- franky v kapse na osobu a na den...!

Přijetí prvních studentů z Československa, už pro školní rok 1990/91 se začíná organizovat v Paříži. Bude to ještě rok nedostatečně organizovaný, normální termín zápisu na zdejších vysokých školách (15. ledna) přišel příliš brzy po změnách u nás, takže se sem tentokrát asi dostanou jen ti "šikovní", kteří si to budou umět zařídit sami, bez pomoci státních stipendií. Soukorné iniciativy se budou snažit jim pomáhat, v mezích prostředků (hlavně peněz a možností ubytování), které jim jsou k dispozici.

Každý, kdo chce NEZLIŠTNĚ pomoci v tomto ohledu se může obrátit na Českou Katolickou Misi, která může podat především informace o potřebách a zprostředkovat případně pomoc konkrétním studentům, kteří se hlásí. Sama však (Misie) nevlastní žádné ubytovací prostory ani nemá nějaké dotace (od koho?), ze kterých by mohla pomáhat. Bez Vaší pomoci sama nikomu nemůže pomáhat. Jako na všech úrovních církevního života platí i zde, že Misie - to jsou jedině ti, kdo ji tvoří, nikdo jiný a nic jiného. Ti, kdo s ní žijí, tuto banální pravdu dobře znají.

Hezkyčesky Od Podlahy

...se dodnes mluví v několika vesnicích v Rumunsku; viděli jsme to ve filmu natočeném začátkem osmdesátých let o tamní české menšině a promítaném 21. 10. m.r. v Misii. Od r. 1826, kdy tento ostrůvek české kolonizace vznikl, je čeština houževnatě udržována několika generacemi i když vlivy původní vlasti a styky s ní nebyly skoro žádné.

To zbytky českého obyvatelstva přesahující do Rakouska jv. od Č. Budějovic a jižně od Břeclavě - tedy v bezprostřední blízkosti domova - od konce I. světové války přešly zcela k němčině, zrovna tak jako česká kolonie vídeňská, kde se v r. 1951 hlásilo k české národnosti necelých 5 000 lidí. A to se za císaře pána tvrdilo, že největší české (pardon, moravské) město je Vídeň. (V r. 1900 více než 100 000 osob českého původu).

Malé území souvislého českého osídlení severových. od Náchoda, tzv. „Český koutek“ v býv. hrabství kladském (od r. 1742 patřilo Prusku), prakticky také zmizelo. Už v r. 1945 většina obyvatel utekla přes hranice k nám, zbytek očekával, že je Češi neopustí, že se jich ujmou. Bylo však pozdě, historická příležitost byla nenávratně promeškána v Moskvě v r. 1943. *Stalin: „A nyní mi ukažte, jaké jsou vaše územní nároky vůči Německu !“ Snad měl i jakési ponětí o Slezsku, dějinné součásti České koruny. - Kéž se Beneš tehdy prstem dotkl kladského hrabstvíčka - a měl je ! Ale dr. Beneš : „Takové nároky nemáme, chceme jen to, co je poctivě naše“.* (V. Černý, Paměti). Tak se kladským Čechům dostalo od Poláků jedné obecné školičky, více ani nebylo potřeba, protože značný počet jich odešel se svými pruskými spoluobčany do Němec, západních samozřejmě.

Dnes je v Evropě nejpočetnější česká národnostní skupina v Jugoslávii, usídlená zejména v kompaktních ostrovech kolem Daruvaru a Bjelovarů. Je na tom ve srovnání s menšinami v jiných zemích nejlip : vychází zde několik českých periodik a existuje asi 20 českých škol. Jako učební předmět je čeština zavedena i na daruvarském gymnáziu. Přitom se toto školství budovalo takřka z ničeho, učitelé sice pocházeli z české menšiny, ale sami do českých škol většinou nechodili; spisovnou češtinu a pravopis museli proto zvládat dodatečně. Co dokáže obětavost a nadšení !

Podle odhadů žije v cizině ve všech světadílech přes milión Čechů. Je to - vzhledem k malé velikosti našeho národa - značné množství, ale i na tom má zásluhu naše bývalá Strana a vláda. Nejpočetnější skupina je v USA (asi 670 000 osob), následuje Kanada (45 000), atd.

V Texasu je čeština třetím nejpoužívanějším jazykem, neboť Češi zde osídlili větší území než Albánie. Je to ovšem osídlení řídké, většinou farmářské. Za války Severu proti Jihu se texaské české rodiny ujímaly černošských sirotků; ti tedy vyrůstali v českém prostředí a čeština (přesněji : moravská nářečí) se tak stala mateřštinou i jejich potomků. Možná znáte ten literárně zachycený případ, jak pan Přecechtěl, obchodní cestující, čeká na stanici v texaské poušti na vlak a najednou se mu zdá, že slyší mluvit česky jako u nich doma v Kojetíně. Nikde

nikdo, jen dva černoši sedí na pražcích. To není možné, snad jsem dostal z toho slunce úžeh, myslí si, ale přesto přistoupí blíž a zeptá se : „Promiňte - vy jste Čech ?” A oslovený černoch mu s klidem a bez údivu odpoví : „Né, já su Moravec”.

oooooooooooo

V dubnu a květnu si připomínáme

6. 4. 1940 zemřel František Zýbal, beletrista
 7. 4. 1940 zemřel filozof PhDr J. Kratochvíl
 8. 4. 1815 zemřel hudební skladatel Jakub Jan Ryba
 12. 4. 1870 se narodil historik Josef Pekař
 14. 4. 1950 těsně po půlnoci zátah po celém území Československa proti řeholním společnostem. Jejich členové jsou deportováni do sběrných táborů a kláštery zabaveny státem. Letos připadá toto kulaté výročí na Velký pátek!
 25. 4. 1960 zemřel spisovatel PhDr Vojtěch Martínek
 30. 4. 1945 byla osvobozena Ostrava
 9. 5. 1945 konec 2. světové války, jejíž následky však v Evropě trvají dodnes; zatímco národy střední a východní Evropy se z nich právě v současnosti vymaňují, je podobný vývoj v baltských republikách brzděn Sovětským Svazem
 12. 5. 1820 se narodil malíř Josef Mánes
 15. 5. 1955 podpis státní smlouvy s Rakouskem, čímž končí poválečná okupace této země
 16. 5. 1870 se narodil malíř krajinář Antonín Slavíček
 18. 5. 1920 se narodil Karol Wojtyła, pozdější krakovský arcibiskup a posléze první slovanský papež v církevních dějinách
 26. 5. 1900 se narodil básník Vítězslav Nezval
 30. 5. 1960 zemřel spisovatel a nositel Nobelovy ceny za literaturu, Boris Pasternak
 31. 5. 1950 byl zahájen proces s Miladou Horákovou a dalšími třemi nekomunistickými intelektuály - je to jedna z nejtemnějších stránek našich moderních dějin

Pastýřský list

Dra. Jaroslava Škarvady,
tit. biskupa litomyšlského,
k třetímu roku
Desetiletí duchovní obnovy

(Úryvek)

přivedl na hrad (uvědomujeme si, že právě tam spatřila světlo světa svatá Anežka?). Kdo by se byl nadál, že budeme mít fungující parlament, vládu národního porozumění, že za pár měsíců budou svobodné volby. A kdo by mohl být tak velkým optimistou, aby se odvážil pomyslet, že ještě letos na jaře se u nás objeví Svatý Otec. Ne, tohle není jen tak, svatá Anežka opravdu potvrdila, že - jak řekl Svatý Otec při naší audienci - má zřejmě dary, které Boží prozřetelnost určila právě naší generaci.

A ta naše generace, jak na ty dary odpoví? Svatý Otec při téže audienci mluvil o svatovojtěšském Desítiletí duchovní obnovy našeho národa a nazval ho dílem pastorační jasnozřivosti. To Desítiletí má svůj program a logický sled. Minulý rok měl za téma naši víru, víru v moderním světě. Letos je našim úkolem posvěcování života. Není to vhodná výzva zrovna pro první rok národní svobody?

...

Nejhlubším základem našeho posvěcení je křest. V něm

*Svatá Anežka má dary
i pro nás*

Mnozí z nás tu osvobozenou vlast už navštívili, mnohým přijely odtamtud návštěvy, všichni jsme tam však jistě byli aspoň svým srdcem v těch velkých dnech minulého podzimu, které následovaly hned po svatořečení naší Anežky Přemyslovny. Zdá se to opravdu neuvěřitelné, skoro jako zázrak, a přece je to skutečnost, i když zatím ještě křehká a ne úplně zabezpečená. Kdo by se byl odvážil doufat, že budeme mít takového prezidenta, jakého si národ

jsme se dostali do spojení s Kristem, který je "jediný Svätý", v němž jsme dostali Kristova Ducha, dárce života a posvěcovatele. Posvěcovat svůj život znamená nechávat se vést tímto Kristovým Duchem, nechávat se vést cestou, kterou on vedl Krista samého. "Ti, kdo se dají vést Duchem Božím, jsou Boží synové" (Řm 8,14).

Našimi průvodci v tomto roce Desítiletí jsou svatý Norbert a blahoslavený Jan Sarkander. Světci, kteří mají zvláštní vztah ke svátostem: svatý Norbert k eucharistii, blahoslavený Jan Sarkander ke svátosti smíření. Svátosti jsou totiž - jak naznačuje už sám jejich název - nejvlastnějšími prostředky našeho posvěcování. Základní je křest. Největší je ovšem eucharistie. V ní se osobně setkáváme s Kristem, v ní on nás strhává do své oběti, do své lásky ...

To předpokládá život z Božího slova, život modlitby, to vyžaduje účast na liturgii, přijímání svátostí. Jak si bible, slova Božího, vážili naši předkové! Co všechno nepodnikali, aby měli přístup ke svátostem, zvláště k eucharistii, kterou chtěli požívat i z kalicha!! To je to dědictví našich otců, které stále přežívá, které dřímalo v srdci našeho národa i během vlády lži a nesvobody. Je na nás, abychom z tohoto bohatého dědictví čerpali, abychom svůj život posvěcovali, abychom mu dovedli zas vrátit jeho smysl a hodnotu a žít i uprostřed temnot jako synové a dcery světla.

K tomu Vám na přímluvu svaté Anežky, svatého Norberta a blahoslaveného Jana Sarkandera ze srdce žehnám.

V Římě na Popelčnický středu 28. února 1990.

+ Jaroslav Škarvada

tit. biskup litomyšlský

Jediný důvod ke smutku spočívá v tom, že nejsme dost svatí

(Paul Claudel)

Chaos - řád svého druhu anebo konec řádu?

V mechanice, fyzice a matematice druhé poloviny tohoto století se objevuje "dynamika" *disipativních struktur v chaotickém prostředí* jako most mezi zdánlivě neslučitelnými extrémy klasické mechaniky a termodynamiky.

Mechanika - ať Newtonova nebo kvantová - se zajímá o systémy složené z několika málo "nedělitelných" částic (např. planet), a studuje jejich vývoj. Dochází k závěru, že relativně jednoduchý matematický model dokáže popsat pohyb každého tělesa, a tedy, že budoucí pohyb - jinak řečeno budoucnost systému - je zcela určen polohou a rychlostí v jednom okamžiku. Řečeno s Orwellem, *ovládám-li přítomnost, ovládám též zcela budoucnost.*

Termodynamika se naproti tomu zabývá systémy, obsahujícími veliké množství částic (pro srovnání: krychlový milimetr vzduchu obsahuje asi 27 000 000 000 000 000 molekul!!!). Vychází ze zásady, že ke znalosti průměrných hodnot systému (tlak, objem, teplota atd) není třeba se zabývat každou částicí. Termodynamika dovede velmi přesně předvídat průměrné hodnoty systému, který dospěl do rovnováhy, a to jen na základě výchozích průměrných hodnot.

Chaotická struktura je makroskopický fenomén, který se vytvoří v "termodynamickém" systému *během jeho přechodu* do nové rovnováhy. Jedná se o *disipativní strukturu*, protože "žije" díky přívodu energie. Například plamen nad svíčkou: v absolutním chaosu miliard molekul vzduchu a rozžhaveného uhlíku se objeví tvar, který se zdánlivě chová jako celek. Popis takové struktury se zdánlivě týká termodynamiky nebo mechaniky, nebo obou, ale ve skutečnosti se jim vymyká: první matematické modely - v tomto ohledu ale zdaleka ještě nepadlo poslední slovo - totiž ukazují, že řešení jsou *nestabilní*, jako dobře ořezaná tužka... Postavíme-li ji na špičku úplně svisle, bude stát. Stačí ale *nekonečně malé naklonění na stranu*, aby spadla. V mechanice disipativních struktur bychom museli orwellovskou strukturu pozměnit: "Ovládám-li *nekonečně přesně* přítomnost, ovládám zcela i budoucnost; jen přibližné ovládnutí nevede k žádnému ovládnutí a jsem úplně vedle". Uvážíme-li, že celá makroekonomika je pravděpodobně disipativní systém (o lidské společnosti ani nemluvě), můžeme každému pokusu o "pochopení historických nutností vývoje lidské společnosti" popřát hodně štěstí na cestu a všem okolo výtečnou zábavu!

(2 přednášky pana J. Stránského dne 17. března)

Oběžník se nám vrátil jako nedoručitelný

pan Kaluža	75011	PARIS
pan Prof. Ondrovčík	75015	PARIS
pan Roztočil	78200	MANTES LA VILLE

oooooooooooo

Na Českou katolickou misií a na Oběžník přispěli

Bernhard	Bochet	Březinová	Han	Heintz
Choutka	Jáchym	Jandl	Jirkovský	Kurzweil
Nečasová	Nejedlý	Rezek	Roche	Stany
Stránský	Štěbeta	Švob	Vladislav	Vrla

Všem dárcům upřímně

PÁN BŮH ZAPLATĚ !

oooooooooooo

Nadále sbíráme poštovní známky vystřižené s několikamilimetrovým okrajem z dopisů. Těm, kdo na nás už po dlouhou dobu pamatují touto cestou srdčně děkujeme a ty ostatní upozorňujeme znovu na tuto malou ale ve spojení s jinými účinnou cestu pomoci misionářům!

Pamatujte na nás i Vy!

Kolik dní před Jiřím (*zahřmí*),
tolik dní po Jiřím (*bouří*).

Lidová pranostika ke svátku sv. Jiří (24. dubna)

ERRATA/OPRAVA :

Že korektor *Oběžníku* za moc nestojí, je noricky známo. Tentokrát mu ale uniknuly chyby, které znemožňují pochopení příslušných pasáží nebo je aspoň mění v napínavý rebus.

Opravte si tedy aspoň to hlavní:

str 2,	řádek č. 5	shora: (správně)	naším životem dnes a jednou na věčnosti existují konti-
"	"	13 zdola:	a národa u nás v sobě má cosi z Bílé soboty. Vzbu-
"	"	9 zdola:	hodláni k dobru i za cenu obětí. Jedině tak se opravdu
4	2	shora:	Návštěva <i>Václava Havla</i> , presidenta
5	14	zdola:	zařídít sami, bez pomoci státních stipendií. Soukromé

S díky za pochopení a věrnost *Oběžníku* i *Misi* přes všechny chyby!

Náš program:

Mše sv.: Vždy první a třetí sobotu v měsíci ve čtvrt
na šest večer (17h15) v kapli domu

CENTRE SEVRES

35, rue de Sèvres

75006 P A R I S (tél. 45-44-58-91)

metro SEVRES-BABYLONE

Po mši sv. pravidelná setkání s kulturně-náboženským
programem v sále č. 5 (přízemí domu)

Na duben a květen připravujeme

7. dubna - *Květná neděle*; svěcení ratolestí, mše sv.
s četbou pašijí. Po ní setkání s malým po-
hoštěním - toto setkání je našim jediným
setkáním v dubnu (viz dále!)

21. dubna - PGZOR !!! Žádné bohoslužby ani setkání!
Otec Kolář doprovází sv. Otce při jeho náv-
štěvě v Československu, spolu se mnoha jinými
kněžími, takže je těžké nalézt náhradu...

5. května - *Otec Kolář* se s námi podělí o své dojmy z po-
bytu v Československu a z návštěvy sv. Otce
u nás v jejím průběhu

19. května - TRADIČNÍ PRODEJ ČESKÝCH KNIH spojený s
VÝPRODEJEM antikvárních knih

OBĚŽNÍK – bulletin de la Mission Catholique Tchèque de la région parisienne
Certificat d'inscription n° 52316

Périodique paraissant 6 fois par an, abonnement : 20 F

Editeur responsable : P. Petr Kolář SJ – 35, rue de Sèvres, 75006 PARIS – tél. 45 44 58 91

Les abonnements par chèque à l'adresse :

MISSION CATHOLIQUE TCHÈQUE, CCP 201 38 63 M Paris